

**2010/12 ve 2010/14 SAYILI GENELGELER İLE 2010/29 SAYILI SEKTÖR
DUYURUSUNA İLİŞKİN İLAVE AÇIKLAMALARA İLİŞKİN GENELGE
(2010/16)**

Bilindiği üzere, 2010/29 sayılı Sektör Duyurusu ile 28 Temmuz 2010 tarih ve 27655 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik ile ilgili sektörde tereddüt hasıl olan birtakım hususlara ilişkin açıklamalar yapılmış, 2010/12 sayılı Genelge ile Aktüeryal Zincirleme Merdiven Metodunun (AZMM) uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, 2010/14 sayılı Genelge ile de hayat branşına ilişkin gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş muallak tazminat karşılığına ilişkin hesaplama esasları belirtilmiştir. Ancak, sektörde bazı hususlarda tereddütler olduğu anlaşılmıştır. Bu sorunların giderilmesi için aşağıdaki ilave açıklamaların da dikkate alınması gerekmektedir.

A. 2009/12 ve 2009/14 Sayılı Genelgeler ile 2009/29 Sayılı Sektör Duyurusuna İlişkin Açıklamalar

1. 2010/12 sayılı Genelgenin 21 inci maddesinde yer alan şirketlerin gelişim katsayılarına müdahale etmek istedikleri dönemden en az 3 ay önce aktüerya birimlerinin işlevine ve kullandıkları yazılımlara ilişkin Hazine Müsteşarlığına sunmaları gereken raporda bulunması gereken fiyatlama ve rezerv hesabına ilişkin olarak son iki yıl içerisinde aktüerya birimi tarafından yapılan ve yönetime sunulan tüm çalışmalar (raporlar) ifadesi ile; hazırlanan tüm raporlar ile ilgili olarak;

- i. Raporun başlığı,
- ii. Raporların hazırlanış amacı,
- iii. Raporların hazırlanmasında kullanılan verilerin niteliği (ödenen/gerçekleşen hasarlar, yazım/kaza yılı bazlı hesaplama, kazanılan/yazılan primler, fiyatlandırmada kullanılan parametreler gibi hususlarda bilgi verilmesi gerekmekte olup, rapora dayanak teşkil eden verilerin gönderilmesi istenmemektedir)
- iv. Raporların hazırlanmasında kullanılan programlar ve yapılan varsayımlar,
- v. Çalışmanın sonucunda elde edilen bulgular,
- vi. Yönetime sunulan öneriler,
- vii. Bu raporların karar alma mekanizmalarında aldıkları role ilişkin açıklamalar

hakkında bilgi verilmesi gerektiği kastedilmektedir. Ayrıca Hazine Müsteşarlığı'na gönderilen Aktüerya Raporları da gönderilmelidir.

Söz konusu raporların oluşturulmasında kullanılan hesaplama detayları talep edilmemektedir. Bununla birlikte, gerekli hallerde Hazine Müsteşarlığı raporların hesaplama detaylarını ve eklerini isteyebilir.

2010 yıl sonuna ilişkin AZMM hesaplamasında gelişim katsayılarına müdahale etmek isteyen şirketlerin aktüerya birimlerinin işlevine ve kullandıkları yazılımlara ilişkin raporlarını en geç 15 Kasım 2010 tarihine kadar Hazine Müsteşarlığına göndermeleri gerekmektedir.

2. 2010/12 sayılı Genelgenin 12 nci maddesinin ilk cümlesinin sonu “.....tenzil edilmiş olarak dikkate alınabilir.” ifadesi “.....tenzil edilmiş olarak dikkate alınır.” olarak değiştirilmiştir.

3. 2010/12 sayılı Genelgenin 12 nci maddesinde yer alan ilk tabloda IBNR hesabı son beş yıllık istatistiklere göre rücu, sovtaj ve benzeri gelirler tenzil edilerek yapılacaktır. Ancak böyle bir hesaplama yapıldığında bulunan tutarda sadece IBNR’a konu hasarların rücu, sovtaj ve benzeri gelirlerinin kazanılacağı varsayılmaktadır. Halbuki mevcut durumda muallakta yer alan dosyalar için de ödeme gerçekleşikten sonra benzeri şekilde gelir elde edilmesi mümkündür. Bu nedenle ikinci tabloda verilen örnek ile de mevcut durumda muallakta yer alan dosyalara ilişkin geri kazanılabilecek tutarın (muhtemel rücu, sovtaj ve benzeri gelirlerin) nasıl hesaplanacağı anlatılmaktadır. Birinci tabloda bulunan tutardan ikinci tabloda bulunan tutar düşüldüğünde test IBNR’ı bulunur.

4. 2010/14 sayılı Genelgede hayat branşı için gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedellerinin hesaplanmasında sadece azalan teminatlı kredi hayat, değişken teminatlı yıllık hayat, eğitim sigortaları vb. teminat bedellerinin yıl içinde değişken olabildiği ürün tiplerinde yıllık ortalama teminat tutarının, diğer ürünlerde ise ilgili yıla ait sigortalılara verilen toplam vefat ve ek teminat tutarlarının kullanılması uygun görülmüştür. Yıllık ortalama teminat tutarının kullanıldığı hesaplamalarda ek teminat tutarlarının yıllık ortalama teminata ne şekilde katılacağı şirket aktüeri tarafından belirlenir. Ara dönemlerde gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat karşılıklarının hesaplanmasında bir önceki yılın aynı dönemi ile cari yılın ilgili dönemi arasındaki bir yıllık süreç dikkate alınmalıdır.

5. Yönetmeliğin Muallak Tazminat Karşılığı başlıklı 7 nci maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen “*Test sonucunda bulunan tutar ile üçüncü fıkrada belirtilen şekilde bulunan tutar branşların toplamı itibariyle kıyaslanır ve hangi tutar daha büyük ise bu yöntemin her bir branşına ilişkin tutarları gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tutar olarak finansal tablolara yansıtılır.*” hükmü gereği 2010/29 sayılı Sektör Duyurusunda verilen örnek aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

	AZMM hesabı ile bulunan IBNR (A)	Dikkate Alınacak AZMM IBNR'ı (B)	IBNR Testi (C)	Dikkate Alınacak IBNR Testi (D)
Kara Araclari	-20,00	0,00	-1,00	0,00
Su Araclari	0,50	0,50	0,40	0,40
Kara Araclari Sorumluluk	40,00	40,00	30,00	30,00
Hava Araclari Sorumluluk	3,00	3,00	2,00	2,00
Su Araclari Sorumluluk	0,70	0,70	0,60	0,60
Rayli Araclar	0,10	0,10	0,10	0,10
Yangin Ve Dogal Afetler	8,00	8,00	10,00	10,00
HavaAraclari	0,30	0,30	0,20	0,20
HDKaza	2,00	2,00	1,60	1,60
GenelZararlar	4,00	4,00	3,00	3,00
FinansalKayiplar	1,50	1,50	1,00	1,00
HDSaglik	6,00	6,00	8,00	8,00
Nakliyat	2,00	2,00	1,50	1,50
Kredi	3,00	3,00	2,00	2,00
GenelSorumluluk	3,50	3,50	3,20	3,20
EmniyetiSuistimal	0,50	0,50	0,30	0,30
HukuksalKoruma	1,10	1,10	1,20	1,20
Destek	0,10	0,10	0,20	0,20
TOPLAM	56,30	76,30	64,30	65,30

Negatif IBNR olamayacağı hususu 2009/12 sayılı Genelge ile hükme bağlandığından, gerek AZMM hesabında, gerekse IBNR testinde negatif bulunan sonuçlar yerine sıfır alınmalıdır. Bu durumda, yukarıdaki tabloda yer alan B sütunundaki değerler ile D sütunundaki değerlerin toplamları karşılaştırıldığında 76,30 değeri 65,30 değerinden büyük olduğundan tüm branşlarda B sütununda yer alan IBNR değerleri dikkate alınmalıdır.

Ancak, Yukarıdaki örnekte Kara Araçları branşında C sütununda bulunan değer 11,10 olsa, bu durumda tüm branşlarda D sütununda yer alan IBNR Testi sonuçları tablolara yansıtılmalıdır.

B sütununda yer alan tutarlara ulaşılabilmesi için 2010/12 sayılı Genelgenin 11 ve 18 inci maddelerinin uygulanması gerekmektedir. Ancak, söz konusu maddeler şirketlere sunulan tabloda dikkate alınmış ve sonuç bu şekilde oluşturulmuştur. IBNR testi ile kıyaslanmanın yapılması da tablo içinde yapılmakta olup şirketler sonuç sayfasındaki değerleri finansal tablolarına IBNR olarak yansıtabilir. Bununla birlikte başta bahse konu maddelerde anlatılan kısım olmak üzere muallak tazminat karşılığı hesaplaması aşağıda adım adım anlatılmıştır:

- i. 2010/12 sayılı Genelgede belirtildiği şekilde büyük hasar eliminasyonu yapıldıktan sonra homojen hale getirilmiş hasar tutarları AZMM tablosuna girilir ve brüt AZMM tutarı bulunur.
- ii. Brüt AZMM tutarına AZMM'ye konu olmayan dosya muallakları, elimine edilen büyük hasarlar ve endirekt işler dahil edilir.
- iii. Dosya muallakları ile madde (ii)'de bulunan tutar arasındaki fark bulunur.
- iv. Yönetmeliğin 7 nci maddesinin altıncı fıkrasına göre (2010/12 sayılı Genelgenin 12 nci maddesi ile bu Genelgenin 3 üncü maddesinde yer alan açıklamalar çerçevesinde) test IBNR'ı bulunur.
- v. 5 inci maddede anlatıldığı şekilde test IBNR'ı ile madde (iii)'de bulunan tutar kıyaslanarak nihai IBNR tutarı bulunur.
- vi. Dosya muallaklarına madde (v)'de bulunan nihai IBNR tutarı ilave edilir ve bu tutar finansal tablolara yansıtılır.

B. AZMM Hesaplama Tablosu İçinde Yer Alan Açıklamalar

6. SGS aracılığıyla üçer aylık dönemler itibarıyla portala yüklenen AZMM hesaplama tablosunun (mevcut durumda ismi Tablo 57 – Aktüeryal Zincir) doldurulmasında ilgili mevzuat hükümleriyle beraber tablonun içinde bulunan açıklamaların da dikkate alınması gerekmektedir. Söz konusu tablo ve içinde yer alan açıklamalar dikkate alınmaksızın tablonun doldurulması halinde teknik karşılıklar mevzuata uygun hesaplanmamış kabul edilir.

C. Yönetmeliğin Geçici 3 üncü Maddesinin Uygulanması

7. IBNR testi de AZMM hesaplamalarının bir parçası kabul edilir.

8. Tüm hesaplamalar ve karşılaştırmalar %100 tutarlar üzerinden yapılır. Sonuçta bulunan ve finansal tablolara yansıtılacak olan IBNR'ın (Şirketlere yüklenen tabloda sonuç sayfasında bulunan tutarların) 2010 yılı için %80'i, 2011 yılı için %90'ı finansal tablolara yansıtılabilir. 2012 yılından itibaren ise söz konusu tutarın %100'ü dikkate alınmalıdır. Ancak, %100 yükümlülük seviyesini 2012 yılından önce uygulamak isteyen Şirketlerin önünde bir

engel bulunmamaktadır. Şirketlerin bu hususa ilişkin uygulaması finansal tablo dipnotlarında gösterilir.

D. Şirketlerin Fazla Muallak Tazminat Karşılığı Ayırması

9. Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanan tablo ile bulunan tutarlar ayrılması gereken minimum karşılık tutarını belirtmektedir. Şirketlerin kullandıkları başka araçlar veya yapacakları ileri aktüeryal çalışmalar sonucunda bulunan tutarlar şirketlerin gerçek durumunu Hazine Müsteşarlığınca önerilen yöntemlerden daha iyi şekilde gösterdiği durumlarda, ayrılacak karşılığın Hazine Müsteşarlığınca önerilen yöntemlere göre daha yüksek olması şartıyla, şirketlerin bu tutarları finansal tablolarına yansıtmasında engel bulunmamaktadır. Ancak, ayrılacak fazla karşılığın aktüeryal dayanağının olması gerekmektedir. Aktüeryal hesaplamalardan kaynaklanmaksızın fazla karşılık ayrılması hususu teknik karşılıkların mevzuata aykırı hesaplanması hallerinden sayılır. Fazla karşılık ayrılması hususundaki uygulamaların branşlar itibarıyla finansal tabloların dipnotlarında gerekçeleriyle birlikte ayrıntılı şekilde açıklanması gerekmektedir.

E. Net IBNR Tutarının Hesaplanması

10. Bilindiği üzere, çok sayıda reasürans anlaşması türü olup, sigorta şirketleri ile reasürörler arasında yapılacak sözleşmelerin hükümlerine göre bu anlaşmalar da alt kırılımlara ayrılmaktadır. Bu itibarla, şirketlerin hesaplanan brüt IBNR tutarlarını hangi esaslar çerçevesinde nete çevireceği hususunun standartlaştırılması doğru bulunmamaktadır. Dolayısıyla, 2010/12 sayılı Genelgenin 14 üncü maddesi gereği brüt tutarlar üzerinden hesaplanan IBNR tutarından şirketin yürürlükte bulunan veya ilgili reasürans anlaşmaları hükümlerine göre net tutara ulaşılmalıdır. Net tutarlara geçişte sözleşme hükümlerine uyum için azami özen gösterilmelidir. Örneğin; bölüşmeli kot-par tretesi ödenen hasarlar üzerinden olup, sözleşmeye göre muallaklarda reasürör payı yılsonu itibarıyla yok ise sene sonundan itibaren tahmin edilen hasar tutarında reasürör payı sıfır olarak alınmalıdır. Sonraki yıllarda aynı reasürans korumasının satın alınabileceği varsayımı ile karşılık ayrılması doğru bulunmamaktadır.

11. Net tutarların hesaplanmasında, hesaplama yapılırken %100 devredilen işler (fronting) ile ihtiyari işler de dahil edilmelidir.

12. Net IBNR tutarının hesaplanmasında kullanılan esasların, varsayımların ve yapılan hesaplamaların finansal tablo dipnotlarında açık ve detaylı bir şekilde açıklanması zorunludur.

F. Büyük Hasarlar

13. Birden fazla dönemde muallakta kalan dosyalar için büyük hasarların belirlenmesinde 2010/12 sayılı Genelgenin 8 inci maddesinde açıklanan yöntem alternatif olarak; dosyanın muallakta kaldığı her bir dönem için gerçekleşen hasar tutarları (muallak+ödenen) hesaplanıp, bu tutarlardan en büyüğünün büyük hasar elemesine tabi tutulması yöntemi de uygulanabilir. Bu durumda, bir dosya büyük hasar olarak dikkate alınırsa bu dosyaya ilişkin tüm dönemlerdeki ödenen tazminat, muallak tazminat ile rücu, sovtaj ve benzeri gelirlere ilişkin tutar ve sayılar tablodan silinmelidir.

14. Şirketlere gönderilen Büyük Hasar Dosyası bir çalışma dosyası olarak gönderilmiş olup, bu dosyanın her dönem sonunda AZMM tablosu ile birlikte SGS portalına yüklenmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Şirketlerin Hazine Müsteşarlığınca gönderilen tabloyu baz alarak aynı mantık çerçevesinde şirket içinde program kurdurmaları mümkündür. Ancak, büyük hasar

elemesine yönelik yapılan her çalışmanın saklanması ve talep edildiğinde Hazine Müsteşarlığına verilmesi gerekmektedir.

15. Şirketler branşlar itibarıyla büyük hasar elemesi yapıp yapmamakta serbesttir. Ancak bir branşta bir defa büyük hasar elemesi yapan şirketin en az sekiz dönem büyük hasar elemesi yapması gerekmektedir. Büyük hasar elemesi uygulaması ve sonuçları finansal tablo dipnotlarında açıklanmak zorundadır.

G. Kara Araçları Sorumluluk Branşında Hesaplamaların Alt Branşlarda Yapılması

16. Bilindiği üzere, AZMM hesaplamalarının ana branşlarda yapılması aktüeryal açıdan bir alt branşın bir diğerinin hasar karakteristiğinden etkilenmesi sonucunu doğurabilmektedir. Özellikle kara araçları sorumluluk ana branşı altında yer alan 715 zorunlu trafik ve 716 motorlu kara taşıtları ihtiyari mali sorumluluk branşlarında bu durum şirket bilançolarını olumsuz yönde etkileyebilecektir. Bu nedenle bu iki branşın ayrı hesaplanması, 714 zorunlu karayolu taşımacılık mali sorumluluk branşının ise 715 zorunlu trafik branşı ile birlikte hesaplanması gerekmektedir.

H. Yeni Kurulan Şirketler ve Faaliyete Yeni Başlanan Branşlar

17. Yeni faaliyete başlanan branşlarda faaliyete başlandığı tarihten itibaren beş yıl boyunca şirket aktüeri tarafından yapılan hesaplamalara göre IBNR ile muallak tazminat karşılığı yeterlilik farkı hesaplanır. Beş yıllık (20 dönemlik) istatistiğe sahip şirketler AZMM hesabı yapmak zorundadır. Yeni kurulan şirketler faaliyette buldukları tüm branşlar için bu hükümlere tabidir.

18. Yeni faaliyete başlanan branşlarda Muallak Yeterlilik Tablosu düzenlenir. Eksik karşılık ayrılması durumunda tablo sonucuna göre ilave karşılık ayrılır. Yapılan hesaplamalar finansal tablo dipnotlarında açıklanır.

19. Muallak Yeterlilik Tablosuna göre eksiklik bulunmadığı halde Hazine Müsteşarlığı tarafından yapılan denetim ve gözetim faaliyetleri kapsamında şirketin eksik karşılık ayırdığını tespit edildiği durumlarda Hazine Müsteşarlığı ilgili branşlarda ayrılan karşılık tutarının artırılmasını talep eder.

İ. Dosya Açılışında Karşılık Ayrılması

20. Bilindiği üzere, Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 14 üncü maddesi “şirketler ilk hasar ihbarı ile birlikte, muallak tazminat tutarları hesaben kesin olarak tespit edilmemiş ise, branşlar itibarıyla ayırmış oldukları muallak tazminat tutarlarının son beş yıllık istatistiklere dayanan aktüeryal hesaplama sonuçları üzerinden muallak tazminat tutarlarını tahakkuk ettirerek dosya açarlar ve elde edilen bilgilere bağlı olarak her hesap dönemi sonu itibarıyla güncelleyerek yeterli miktarda karşılık ayrılmamış dosyalar için ilave karşılık ayırır veya fazla ayrılan karşılıklar için indirim yaparlar.” hükmünü amirdir. Ancak, sektörden alınan sorulardan bu hükmün her dönem itibarıyla branş bazında ortalama tazminat karşılığı hesaplanacağı ve bu karşılığın dosya açılışında kullanılacağı şeklinde anlaşıldığı görülmektedir. Ancak, bu şekilde uygulama ayrılan muallak tazminat karşılığının gerçek durumu yansıtması ilkesine aykırılık arz etmektedir. Örneğin; aynı şekilde kaza ihbarı yapılan Mercedes marka bir otomobil ile Şahin marka bir otomobilin yedek parça fiyatları ve onarım giderleri farklılık göstermektedir. Dolayısıyla, doğru olan şirketin hasarın niteliğine göre benzer hasarları gruplandırması ve geçmiş yıllardaki gerçekleştirmelere göre karşılık ayırmasıdır.

J. Rucu ve Sovtaj Gelirlerine İlişkin Muhasebe Kayıtları

21. Rucu ve sovtaj gelirlerinin işleyişine ilişkin olarak aşağıda yer alan hesaplar açılmıştır.

120091	Rucu ve Sovtaj Yoluyla Tahsil Edilecek Alacaklar (Brüt)
120092	Rucu ve Sovtaj Yoluyla Tahsil Edilecek Alacaklar (Reasürör Payı)
121091	Rucu ve Sovtaj Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (Brüt)
121092	Rucu ve Sovtaj Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (Reasürör Payı)
220091	Rucu ve Sovtaj Yoluyla Tahsil Edilecek Alacaklar (Brüt)
220092	Rucu ve Sovtaj Yoluyla Tahsil Edilecek Alacaklar (Reasürör Payı)
221091	Rucu ve Sovtaj Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (Brüt)
221092	Rucu ve Sovtaj Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (Reasürör Payı)
605051	Rucu ve Sovtaj Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (Brüt) (-)
605052	Rucu ve Sovtaj Faaliyetlerinden Alacaklar Reasürör Payı (+)
626051	Rucu Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (Brüt) (-)
626052	Rucu Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı Reasürör Payı (+)

Ayrıca; alt branşlar için

701.01.6.5.1	Rucu ve Sovtaj Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı Brüt (-)
701.01.6.5.2	Rucu ve Sovtaj Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı Reasürör Payı (+)
⋮	

Diğer taraftan, 120.09 ve 220.09 numaralı hesaplar şüpheli hale gelmiş olan rucu ve sovtaj gelirleri için kullanılmayacak olup, söz konusu hesaplar 128 ve 129 ile 680022 numaralı hesapların altında takip edilecektir.

Ayrıca, mülga Yönetmelik hükümleri çerçevesinde rucu ve sovtaj ile ilgili hesaplanan muhtemel gelir karşılıkları mevcut düzenleme içerisinde yer almadığından, önceki dönem hesaplanan (31.12.2009) ve cari dönemde devir kaydıyla 2010 yılına aktarılan kısmın “Konusu Kalmayan Karşılıklar” hesabı içerisinde takip edilmesi gerekmektedir.

K. Finansal Tabloların Doğruluğu ve Kişilerin Sorumluluğu

22. Bilindiği üzere, 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 18 inci maddesi ile 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 11 inci maddesine dayanılarak hazırlanan ve 14.07.2007 tarih ve 26582 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile Emeklilik Şirketlerinin Finansal Raporlamaları Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında, bilanço, “*şirketlerin belirli bir tarihteki iktisadi ve mali durumunu yansıtan, varlıklarını, borçlarını ve özsermayelerini, aktif ve pasif hesaplar şeklinde gerçeğe uygun ve doğru bir biçimde gösteren tablo*” olarak tanımlanmaktadır. Bu tanıma göre, muallak tazminat karşılığının bilançoya gerçek durumu gösterir şekilde yansıtılmış olması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 35 inci maddesinin onaltıncı fıkrası “*Bu Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasına aykırı olarak yeteri kadar karşılık ayırmayanlar ile iki ilâ yedinci fıkralarına aykırı olarak teknik karşılık ayıranlar ve sekizinci fıkrasına aykırı olarak reasürör payını belirleyenler; 17 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasına aykırı olarak teminat, dördüncü fıkrasına aykırı olarak minimum garanti fonu tesis edenler ile beşinci fıkra uyarınca teminatlardan ödeme yapmayanlar adli para cezası ile*

cezalandırılır. Ancak, adli para cezasının miktarı, yerine getirilmeyen yükümlülüğün veya yükümlülük eksik olarak yerine getirilmiş ise eksik kalan miktarın yüzde onundan az olamaz.” hükmünü amirdir.

Ayrıca, 15 Ağustos 2007 tarih ve 26614 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Aktüerler Yönetmeliğinin 17 nci maddesinin beşinci fıkrasında “*aktüerin şirket, diğer kurum ve kuruluşlar veya ilgili kişilerin hak ve menfaatlerini olumsuz yönde etkileyecek faaliyetlerde bulunduğu; aktüeryal prensipleri gözetmeden veya bu prensiplere açıkça aykırı olarak tarife ve teknik esaslar hazırlayarak şirketlerin malî bünyelerini olumsuz yönde etkileyecek işlemler yaptığının veya mevzuata aykırı hareket ettiğinin tespiti*” aktüerin sicilden silinmesi hallerinden birisi olarak sayılmıştır.

Bu çerçevede, teknik karşılıkların şirketin gerçek durumunu yansıtacak şekilde ayrılmasında diğer ilgili kişilerle birlikte aktüerlerin de önemli bir rolü ve sorumluluğu bulunmaktadır.

Bu çerçevede, hasar dosyalarına ilişkin manipülasyonların önlenmesine yönelik olarak, diğer kontrol ve denetimlerin yanı sıra, şirketlerce üçer aylık dönemler itibarıyla doldurularak Sigortacılık Gözetim Sistemine (SGS) yüklenen ödenen ve muallak hasarlara ilişkin tablolar ile net IBNR hesabında şirket performansı Hazine Müsteşarlığınca kontrol edilecek olup, yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı davrandığı tespit edilen kişiler için ilgili ceza hükümleri uygulanacaktır.

L. Davalık Dosyalar

Bilindiği üzere, Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmeliğin 7 nci maddesinin yirminci fıkrası “*Kazanma ve kaybetme ihtimali değerlendirilmeksizin, dava aşamasında olan hasarlar için muallak tazminat karşılık rakamı olarak öncelikle dava değeri esas alınır. Ancak, sigortalı tarafından talep edilen gecikme faizi, mahkeme masrafı ve avukatlık ücreti gibi masraf kalemleri haricindeki tazminatın sigorta sözleşmesi teminat limitlerini aşması durumunda, şirketler aşan kısmı muallak tazminat tutarlarından indirmelidir. Dava değerine rağmen bilirkişi raporu veya bilirkişi atanana kadar eksperin hazırlamış olduğu rapor, fatura gibi kesin kanıtlara dayanılarak tespit edilen tazminat tutarına dönem sonuna kadar işlemiş gecikme faizi, avukatlık ücreti gibi masrafları da ilave ederek muallak tazminat karşılık tutarı belirlenir.*” hükmünü amirdir.

Ancak, pilot veya öncü nitelikli davalarda sıkça görüldüğü gibi, karşı taraf fazlaya ilişkin haklarını saklı tutarak düşük bedellerden dava açabilmektedir. Karşı taraf davasını sigortacının elindeki belgelere göre daha düşük bedelden açmış olsa bile, daha başlangıçta eldeki belgeler yönünden bunun daha yüksek olduğunun sigortacı açısından bilinebilir olduğu durumlarda veya davanın ilerleyen aşamalarında bilirkişi veya eksper raporları ile daha yüksek bedele hükmedilebileceği görülen davalarda sigortacı tarafından ayrılacak karşılık dava değerini değil, bu bilgilere dayalı daha yüksek bedeli esas almalı ve buna iliştilecek faiz ve masraftan muallak karşılık ayrılmalıdır.

M. Finansal Tabloların Yayınlanması

23. Mevzuatta yapılan değişikliklere uyum sağlanmasının belli bir emek ve zaman alacak olması ve hatalı finansal tablo yayınlanmasının önüne geçilebilmesi için 30.09.2010 tarihli finansal raporların SGS portalına yüklenme süresi 12.11.2010 tarihine ertelenmiştir.